

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 2Nt/4/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613010091
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2013:5613010091.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou na verejnom zasadnutí dňa 6. 9. 2013 v Liptovskom Mikuláši takto

rozhodol:

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku súd z a m i e t a návrh odsúdeného Š. N., U.. X. X. XXXX v Starej Ľubovni, trvale bytom M. G., V. XXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach, na povolenie obnovy konania, ktoré skončilo právoplatným rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 2T/94/2010-335 zo dňa 9. 1. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/29/2012-450 zo dňa 30. 10. 2012.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/94/2010 zo dňa 9. 1. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/29/2012-450 zo dňa 30. 10. 2012 bol Š. N. uznaný za vinného z pokračovaceho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, a podľa § 189 ods. 1, § 42 ods. 1 § 41 ods. 2, § 38 ods. 7 Trestného zákona mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ako aj na peňažný trest vo výmere 600,-eur a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 12 mesiacov. Súčasne súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/102/2012 zo dňa 31. 10. 2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Odsúdený Š. N. podal prostredníctvom obhajcu návrh na povolenie obnovy konania z dôvodu, že trest odňatia slobody mu bol uložený v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, vzhľadom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 106/2011 zo dňa 28. 11. 2012. Trest uložený podľa už zrušenej asperačnej zásady považuje pri zohľadnení priťažujúcich a poľahčujúcich okolností za neprimeraný, ukladaný v zrejmom nepomere k závažnosti činu a pomerom páchatel'a, ale tiež v rozpore s účelom trestu. Trestná sadzba 2 až 6 rokov bola sprísnená na 5 až 8 rokov, preto žiadal o povolenie obnovy konania.

Obhajkyňa odsúdeného na verejnom zasadnutí dňa 6. 9. 2013 navrhla, aby bolo rozhodnuté o povolení obnovy konania s tým, že okrem iných dôvodov, ktoré sú uvedené v písomnom návrhu, poukázala aj na ustanovenie § 41b ods. 1 o organizácii Ústavného súdu, ktoré zakladá osobitný dôvod obnovy konania, podľa ktorého sa skúma, či právny predpis bol zrušený alebo nie a neskúmajú sa podmienky uvedené v § 394 Trestného zákona. V prípade, že by sa tieto podmienky aj skúmali, má za to, že trest je neprimeraný, nakoľko dolná hranica sa asperovala, a taktiež bola zvýšená horná hranica. Podľa jej názoru dôvodom na povolenie obnovy konania je už len samotné splnenie podmienok uvedených v ust. § 41b zákona č. 38/93, teda len existencia nálezu Ústavného súdu ohľadne neústavnosti časti asperačnej zásady.

Odsúdený Š. N. na verejnom zasadnutí dňa 6. 9. 2013 uviedol, že trest je vysoký na to, že niekto niečo povedal, skutky nespáchal a dôvodom návrhu na podanie obnovy konania je dosiahnutie zníženia trestu.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš navrhol zamietnuť návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania, pretože pre povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku musia byť splnené dve základné podmienky. Prvá je založená na tom, že existuje skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy, ktorý je spôsobilý ovplyvniť pôvodné rozhodnutie súdu, a druhá podmienka, ak pôvodne uložený trest je v zrejmom nepomere k závažnosti činu, alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu je v rozpore s účelom trestu. Nie je sporné, že prvá podmienka je splnená. Nález Ústavného súdu č. 106/2011 je tou novou skutočnosťou súdu skôr neznámou, ktorá je spôsobilá ovplyvniť jeho pôvodné rozhodnutie. Na strane druhej však prokurátor vyjadril názor, že v prípade Š. N. nie je splnená druhá zákonná podmienka. Zákonodarca v § 394 ods. 1 Trestného poriadku určil, že pri hodnotení nepomeru nestačí len konštatovanie samotného nepomeru, ale musí z okolností prípadu vyplývať zrejmy, očividný nepomer trestu uloženého pôvodným rozsudkom v porovnaní s trestom, ktorý by ho podľa očakávania postihol. Š. N. bol v pôvodnom konaní odsúdený na trest odňatia slobody 5 rokov a 4 mesiace. Trest sa mu ukladal za použitia asperačnej zásady platnej pred nálezom Ústavného súdu, tzn. súd vychádzal z trestnej sadzby 5 rokov až 8 rokov. Pri úvahe, aký trest by mohol Š. N. dôvodne očakávať v prípade, ak by bol v tomto konaní rozsudok zrušený, treba vychádzať z trestnej sadzby zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 TZ za použitia asperačnej zásady po vypustení vety za bodkočiarkou podľa § 41 ods. 2 TZ, avšak aj za použitia ust. § 38 ods. 4 TZ, nakoľko v jeho prípade je prevaha priťažujúcich okolností. K použitiu tohto ust. nebráni ani ust. § 38 ods. 7 TZ, podľa ktorého sa prevaha priťažujúcich okolností nezohľadní, pokiaľ by za použitia asperačnej zásady takéto zohľadnenie bolo neprimerane prísne. Neprimeraná prísnosť takéhoto zohľadnenia by bola napr. vtedy, ak by sa dvakrát upravila dolná hranica trestnej sadzby, raz za použitia asperačnej zásady a raz pri zohľadnení prevahy priťažujúcich okolností, čo v danom prípade už vzhľadom na nález ústavného súdu nie je možné. Na základe vyššie uvedeného by potom bol ukladaný odsúdenému trest odňatia slobody v trestnej sadzbe, ktorej dolná hranica by predstavovala 40 mesiacov a horná 8 rokov. Takéto rozpätie trestnej sadzby dôvodne umožňuje súdu uložiť Š. N. nižší trest, ako mu bol v pôvodnom konaní uložený, a takto uložený trest by mohol byť považovaný za trest nepomerne nižší, ako trest mu uložený v pôvodnom konaní. Avšak takéto konštatovanie nestačí na to, aby druhá zákonná podmienka bola splnená. Obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, uplatní sa jedine v tých prípadoch, kde sú zistené výnimočné okolnosti, pre ktoré je potrebné pôvodné trestné stíhanie opätovne otvoriť. V záujme právnej istoty je preto nevyhnutné, aby sa dôsledne skúmali dôvody mimoriadnosti skutočností, pre ktoré je potrebné obnovu konania povoliť. Túto mimoriadnosť práve zákonodarca zvýraznil tým, že nestačí len konštatovať, že pôvodne uložený trest je v nepomere so závažnosťou činu či pomermi páchatel'a, ale tento nepomer musí byť tak výrazný a zreteľný, že v záujme účelu trestu v zmysle § 34 TZ je nevyhnutné, aby bol pôvodný rozsudok zrušený a v trestnom stíhaní, aby sa pokračovalo. V prejednávanom prípade takéto výnimočné okolnosti nenastali a trest, ktorý bol uložený Š. N. nie je v zrejmom nepomere k závažnosti činu, resp. k pomerom páchatel'a, či druh trestu je v rozpore s účelom trestu. Na základe uvedeného prokurátor navrhol návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania v zmysle § 399 ods. 2TP ako nedôvodný zamietnuť.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku, súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394.

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom sp. zn. 2T/94/2010 zo dňa 9. 1. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/29/2012-450 zo dňa 30. 10. 2012 uznal Š. N. vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Nakoľko odsúdený spáchal skutky skôr, ako bol

súdom prvého stupňa odsúdený za iný trestný čin, súd podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody podľa zásad upravených v § 41 ods. 2 Trestného zákona. Podľa citovaného ustanovenia platného a účinného v čase ukladania trestu, ak súd ukladal trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšovala sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu a súd ukladal páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby. Po uvedenej úprave trestnej sadzby najprísnejšieho zo zbíhajúcich sa trestných činov, ktorým bol zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona (základná trestná sadzba 2 roky až 6 rokov) bolo možné ukladať trest odňatia slobody v rozpätí od 5 rokov do 8 rokov. Súd vymeral trest odňatia slobody na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby.

Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 106/2011 zo dňa 28. 11. 2012, uverejnenom v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 Z. z., bolo rozhodnuté, že v § 41 ods. 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s čl. I, ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, ak súd v trestnom konaní vydal na základe právneho predpisu, ktorý neskôr stratil účinnosť v zmysle čl. 125 Ústavy, rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný, strata účinnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia je dôvodom obnovy konania podľa ustanovení Trestného poriadku.

V rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania musí súd hodnotiť nové skutočnosti a nové dôkazy z hľadiska ich významu vo vzťahu k preskúmanému právoplatnému rozhodnutiu, pričom povolenie obnovy konania, na ktorú má dopad nález Ústavného súdu nie je v každej veci obligatórne. Obnova konania, pokiaľ ide o výrok o treste, by mala slúžiť na nápravu trestu, ktorý sa javí byť neprímeraným v dôsledku použitia Ústavným súdom zrušeného ustanovenia, a nie na formálnu nápravu rozhodnutia ako takého v dôsledku použitia zrušeného ustanovenia Trestného zákona. Z uvedeného vyplýva, že samotný citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky odôvodňuje podanie návrhu na povolenie obnovy konania, lebo je novou skutočnosťou, ktorá nebola súdu známa v čase rozhodovania o vine a treste, ale súd rozhodujúci o návrhu na obnovu konania je povinný skúmať, či je splnená aj druhá podmienka upravená v ustanovení § 394 ods. 1 Trestného poriadku, a to či táto nová skutočnosť sama osebe alebo spoločne so skutočnosťami už známymi by viedla k záveru, že pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Súd je pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu povinný skúmať poľahčujúce a priťažujúce okolnosti upravené v § 36 a 37 Trestného zákona. U odsúdeného Š. N. nebola zistená žiadna poľahčujúca okolnosť podľa § 36 Trestného zákona, naopak bola zistená jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h/ Trestného zákona, že spáchal viac trestných činov. Podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona pri prevahe priťažujúcich okolností sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Uvedeným postupom upravená dolná hranica trestnej sadzby dosiahne výmeru 40 mesiacov (3 roky a 4 mesiace), pričom horná hranica upravenej trestnej sadzby podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona (veta pred bodkočiarkou) predstavuje 8 rokov. V čase pôvodného ukladania trestu odňatia slobody súd v súlade s ustanovením § 38 ods. 7 Trestného zákona neaplikoval prakticky dvojité sprísnenie základnej trestnej sadzby, avšak za súčasnej právnej úpravy by aplikovanie ust. § 38 ods. 4 Trestného zákona nebolo už nebolo vylúčené.

Samotná skutočnosť, že dolná hranica trestnej sadzby upravená podľa súčasnej právnej úpravy by bola o 24 mesiacov nižšia oproti uloženému trestu odňatia slobody, však automaticky neodôvodňuje záver, že pôvodne uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace je v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Uvedený trest odňatia slobody spolu s peňažným trestom a ustanoveným náhradným trestom, ako aj uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, je trestom zodpovedajúcim účelu trestu z hľadiska individuálnej i generálnej prevencie, zohľadňujúci bohatú kriminálnu minulosť odsúdeného a závažnosť ním spáchanej zbíhajúcej sa trestnej činnosti, zdôrazňujúci prevažný charakter plánovitého, systematického násilného konania s prejavmi hrubého vydierania, ako aj

vyhrážanie v úmysle pôsobiť na stabilitu výkonu právomoci verejného činiteľa. Uvedený trest nie je v zrejmom nepomere k závažnosti činu, ani k pomerom páchatel'a, a nie je ani v zrejmom rozpore s účelom trestu. Súd považuje trest uložený v pôvodnom konaní za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a generálnej prevencie, v plnej miere odzrkadľuje stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, ako aj možnosť nápravy a pomery odsúdeného.

Na základe uvedeného súd návrh odsúdeného Š. N. na obnovu konania ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 dní odo dňa jeho oznámenia.